

Звіт про роботу Проблемної комісії «Терапія» МОЗ та НАМН України за друге півріччя 2013 року

Стаття надійшла до редакції
24 січня 2014 р.

За звітний період до Проблемної комісії надійшли матеріали щодо планування 6 докторських дисертацій, 27 кандидатських дисертацій, затвердження 3 інформаційних листів, 9 нововведень, 3 методичних рекомендацій та 3 науково-дослідних робіт. Усього 51 робота.

Аналіз надісланих робіт засвідчив, що переважно всі вони присвячені поєднаній патології внутрішніх органів і систем людини, які належать до двох і більше спеціальностей клінічної медицини терапевтичного напрямку.

У 14 працях розглянуто поєднану патологію серцево-судинної та ендокринної систем, у 8 — серцево-судинної і шлунково-кишкового тракту, у 4 — шлунково-кишкового тракту й бронхолегеневої системи. По 3 роботи торкалися поєднаної патології ендокринної системи і шлунково-кишкового тракту, а також серцево-судинної, ендокринної і кістково-суглобової систем. По 2 роботи стосувалися поєднаної патології ендокринної та кістково-суглобової систем; бронхолегеневої й серцево-судинної систем; нирок, серцево-судинної та ендокринної систем; ендокринної і бронхолегеневої систем. По 1 праці стосувалися поєднаної патології серцево-судинної, бронхолегеневої, кістково-суглобової систем і шлунково-кишкового тракту; нирок і серцево-судинної системи; шлунково-кишкового тракту, ендокринної й серцево-судинної систем; системи крові та серцево-судинної системи, а також кістково-суглобової та бронхолегеневої систем.

Розробки новітніх лікувально-профілактичних технологій торкалися 6 докторських і 23 кандидатських дисертацій. Розробці сучасних лікарських засобів присвячено 1 кандидатську дисертацію.

Найбільшу кількість робіт (15) отримано із Буковинського державного медичного університету (Чернівці), 6 праць надійшло з ДЗ «Луганський державний медичний університет»; по

4 роботи розглянуто із ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» (Полтава) і ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України» (Харків). По 3 роботи отримано із Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика (Київ), медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» і Донецького національного медичного університету ім. Максима Горького. По 2 праці надіслали Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького, Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця (Київ), Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України і Харківський національний медичний університет МОЗ України. По 1 роботі розглянуто із Івано-Франківського національного медичного університету, Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, Медичного інституту Сумського державного університету, Запорізького державного медичного університету й ДУ «Кримський державний медичний університет ім. С.І. Георгієвського» МОЗ України (Сімферополь).

Не відповідали паспорту спеціальності 14.01.02 — внутрішні хвороби і профілю Проблемної комісії «Терапія» матеріали щодо планування 3 кандидатських дисертацій, 2 нововведень та 1 інформаційного листа, які отримано із 5 навчальних закладів України: Буковинського державного медичного університету (Чернівці), ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» (Полтава), Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, Донецького національного медичного університету ім. Максима Горького й Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика (Київ). Ці матеріали рекомендовано розглянути у відповідних профільних Проблемних комісіях: «Кардіологія та ревматологія», «Гастроентерологія», «Неврологія», «Нетрадиційні

методи діагностики, лікування та реабілітації» та «Інфекційні та паразитарні хвороби».

Під час аналізу рецензій на всі матеріали привертають увагу такі загальні зауваження рецензентів:

- у деяких дослідженнях мета роботи сформульована як засіб її досягнення (наприклад, «вивчення клініко-патогенетичних...»);
- відсутність у розширеній анотації інформації щодо лабораторних та інструментальних методів, які планується використовувати в процесі виконання досліджень;
- наявність деяких орфографічних помилок (зокрема, ініціали авторів у посиланнях перенесено на наступний рядок), деякі скорочення не мають розшифровки, окремі терміни зустрічаються в тексті як у скороченому, так і в повному вигляді;
- у деяких роботах порушено чинні класифікації хвороб, наприклад, «стадію» захворювання замінено на «ступінь»;
- в окремих анотаціях у назві мети планується корегувати «клінічні та патогенетичні особливості перебігу захворювання», у меті дослідження іноді не зовсім зрозуміло, чи планує здобувач встановити спільні патогенетичні механізми розвитку поєднаної патології;
- при плануванні способу оптимізації лікування пацієнтів з коморбідним перебігом захворювань в анотації не відображується базисна терапія такої категорії хворих;
- неточності в описі кількості пацієнтів, які планується обстежити, та кількісного розподілу їх на групи відповідно до завдань дослідження;
- у деяких роботах супутня патологія, про яку йдеться в назві роботи, не планується для вивчення в жодному із завдань;
- в окремих дослідженнях спостерігається взаємозамінне застосування окремих термінів (наприклад, «артеріальна гіпертензія» і «гіпертонічна хвороба»);
- іноді розширена анотація викладається в довільній формі й не повністю відповідає чинним вимогам ПК «Терапія» МОЗ та НАМН України.

Позитивне рішення Проблемної комісії здобули такі праці:

1. Матеріали щодо планування докторських дисертацій:

- доцента кафедри внутрішньої медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці), к. мед. н. Л.О. Волошиної на тему: «Клініко-патогенетичні особливості формування коморбідності та гіпотиреозу у хворих на остеоартроз: генетичні, вікові, ген-

дерні та метаболічні аспекти прогнозування, вдосконалення лікування та профілактики» (науковий консультант — д. мед. н., проф. С.І. Сміян);

- асистента кафедри внутрішньої медицини № 2 ДУ «Кримський державний медичний університет ім. С.І. Георгієвського» МОЗ України (Сімферополь), к. мед. н. О.В. Кілесса на тему: «Ураження слизової оболонки шлунка у хворих на ішемічну хворобу серця і артеріальну гіпертензію» (науковий консультант — д. мед. н., проф. В.О. Білоглазов);
- асистента кафедри терапії та нефрології Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України, к. мед. н. А.С. Шалімової на тему: «Роль генетичних, кардіогемодинамічних і метаболічних механізмів у розвитку коморбідної патології — гіпертонічної хвороби та цукрового діабету 2 типу» (науковий консультант — академік НАМН України, д. мед. н., проф. О. Біловол);
- доцента кафедри внутрішньої медицини з основами пульмонології ДЗ «Луганський державний медичний університет» МОЗ України, к. мед. н. С.В. Шупера на тему: «Клініко-патогенетична характеристика хронічного обструктивного захворювання легень, поєданого з ішемічною хворобою серця: діагностика, лікування і прогнозування загострень» (науковий консультант — д. мед. н., проф. А.І. Ячник);
- доцента кафедри внутрішньої медицини з профпатологією ДЗ «Луганський державний медичний університет» МОЗ України, к. мед. н. С.В. Ярцевої на тему: «Ендотеліальна дисфункція у хворих на бронхіальну астму, поєдану з ожирінням: клінічне значення, сучасні методи корекції, профілактика» (науковий консультант — д. мед. н., проф. Г.П. Победьона).

2. Матеріали щодо планування кандидатських дисертацій:

- здобувача кафедри внутрішньої медицини з основами пульмонології ДЗ «Луганський державний медичний університет» МОЗ України Ю.І. Вагіної на тему: «Клінічна і патогенетична характеристика пневмонії, поєднаної з ожирінням, методи лікування та медичної реабілітації хворих» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Г.П. Победьона);
- аспіранта кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Буковинського державного медичного університету (Чернівці) К.О. Волошинської на тему: «Клініко-функціональні та нейроендокринні особливості перебігу артеріальної гіпертензії у жінок з перименопаузальними

- дизгормональними порушеннями та цукровим діабетом: оптимізація лікувальної тактики» (науковий керівник — д. мед. н., доц. Т.О. Ілашук);
- здобувача відділу клінічної фармакології і фармакотерапії ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України» (Харків) Ю.Ч. Гасанова на тему: «Клінічна та інструментальна оцінка ефективності метопрололу сукцинату у хворих із хронічною серцевою недостатністю на тлі ожиріння: генетичні аспекти індивідуальної чутливості та переносимості» (науковий керівник — д. мед. н., ст. наук. співр. Ю.С. Рудик);
 - аспіранта кафедри внутрішньої медицини з основами кардіоревматології ДЗ «Луганський державний медичний університет» МОЗ України Т.М. Глебової на тему: «Клініко-патогенетична характеристика та лікування гіпертонічної хвороби, сполученої з ревматоїдним артритом у жінок постменопаузального періоду» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.І. Коломієць);
 - аспіранта кафедри загальної медицини (сімейної медицини) Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця (Київ) О.Р. Дацюка на тему: «Характеристика безсимптомного атеросклерозу та шляхи патогенетичної терапії у хворих на автоімунний тиреоїдит у поєднанні з артеріальною гіпертензією» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.М. Гиріна);
 - аспіранта кафедри пропедевтики внутрішньої медицини медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Я.С. Дербака на тему: «Оцінка порушень мікробіоценозу кишки у хворих на ішемічну хворобу серця та оптимізація методів лікування» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Е.Й. Архій);
 - здобувача кафедри хірургії № 2 Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького О.З. Діденко на тему: «Особливості клінічного перебігу та лікування артеріальної гіпертензії у хворих з цукровим діабетом 2 типу та стенозуючим атеросклерозом сонних артерій до і після хірургічного лікування» (науковий керівник — д. мед. н., проф. І.І. Кобза);
 - аспіранта кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Буковинського державного медичного університету (Чернівці) О.І. Доголіч на тему: «Клініко-патогенетичні особливості коморбідності гіпотиреозу у хворих на подагру: рання діагностика, вікові та метаболічні аспекти, шляхи оптимізації лікування» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.І. Волошин);
 - аспіранта кафедри внутрішньої медицини післядипломної освіти Медичного інституту Сумського державного університету І.О. Дудченко на тему: «Клініко-патогенетичні особливості артеріальної гіпертензії, асоційованої з аліментарним ожирінням» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Л.Н. Приступа);
 - аспіранта кафедри госпітальної терапії медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Я.В. Лазур на тему: «Патофізіологія, патогенез, імунпатогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика хронічного обструктивного захворювання легень у сполученні з ішемічною хворобою серця та остеопорозом» (науковий керівник — д. мед. н., проф. М.В. Рішко);
 - аспіранта кафедри внутрішньої медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці) О.Б. Майковської на тему: «Клініко-патогенетичні особливості та лікування бронхіальної астми, поєднаної з ожирінням, з урахуванням поліморфізму генів» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.І. Федів);
 - пошукувача кафедри внутрішньої медицини № 1 ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» (Полтава) Я.А. Мандрики на тему: «Оптимізація лікування ентеропатії у хворих на цукровий діабет 2 типу із застосуванням природних та преформованих чинників курорту «Миргород» (науковий керівник — д. мед. н., проф. І.М. Скрипник);
 - аспіранта кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Т.В. Мишанич на тему: «Етіопатогенетичні особливості хронічного панкреатиту у хворих на ішемічну хворобу серця та їх лікування» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Е.Й. Архій);
 - заочного аспіранта кафедри внутрішньої медицини № 1 ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» (Полтава) Е.В. Оганесян на тему: «Оптимізація лікування неалкогольного стеатогепатиту у поєднанні з ішемічною хворобою серця з урахуванням стану кишечного мікробіоценозу» (науковий керівник — д. мед. н., проф. І.М. Скрипник);
 - здобувача кафедри внутрішньої медицини № 1 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ) М.М. Роттер на тему: «Роль харчової непереносимості у виникненні і лікуванні ожиріння» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.Г. Передерій);
 - аспіранта з відривом від виробництва кафедри внутрішньої медицини з профпатологією ДЗ «Луганський державний медичний універси-

- тет» МОЗ України Т.А. Скиби на тему: «Клінічна і патогенетична характеристика хронічного обструктивного захворювання легень, поєданого з остеоартрозом, лікування та медична реабілітація хворих» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Ю.М. Колчин);
- асистента кафедри внутрішньої медицини № 2 Донецького національного медичного університету ім. Максима Горького В.С. Хорунжої на тему: «Механізми реалізації генетичної схильності до розвитку коморбідної патології бронхолегеневої системи та підшлункової залози» (науковий керівник — д. мед. н., проф. А.Е. Дорофєєв);
 - здобувача кафедри терапії № 1 ФПДО Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького О.Т. Хробак на тему: «Особливості розладів ліпідного обміну у жінок з ожирінням у поєднанні з холестериновими конкрементами жовчного міхура та їх корекція» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Є.Я. Склярів);
 - аспіранта кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Буковинського державного медичного університету (Чернівці) Н.В. Швець на тему: «Особливості перебігу артеріальної гіпертензії, поєднаної з остеоартрозом у пацієнтів з ожирінням: оптимізація лікувальної тактики» (науковий керівник — д. мед. н., доц. Т.О. Ілащук);
 - молодшого наукового співробітника відділу артеріальної гіпертонії ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України» К.О. Юшка на тему: «Апелін крові та показники кардіометаболічного ризику ускладнень у хворих на гіпертонічну хворобу з цукровим діабетом 2 типу» (науковий керівник — д. мед. н., проф. С.М. Коваль);
 - аспіранта кафедри внутрішньої медицини ім. О.Я. Губергріца Донецького національного медичного університету ім. Максима Горького Л.О. Ярошенко на тему: «Клініко-патогенетична роль порушення обміну магнію та його корекція при хронічному панкреатиті у сполученні з хронічним бронхітом» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Н.Б. Губергріц).

3. Матеріали щодо доцільності видання, поширення та впровадження інформаційних листів:

- «Спосіб лікування хворих на цироз печінки невірусного походження із ураженням серцево-судинної системи» укладачів В.П. Присяжнюк, О.І. Волошина із Буковинського державного медичного університету (Чернівці);
- «Застосування мельдонію дигідрату (Метамакс) для корекції ендотеліальної дисфункції

у хворих з коморбідною патологією: артеріальною гіпертензією, ішемічною хворобою серця, ожирінням та подагрою» укладачів Н.М. Середюка та М.О. Вацеби із Івано-Франківського національного медичного університету.

4. Матеріали щодо доцільності залучення нововведень до Реєстру галузевих нововведень МОЗ України:

- «Спосіб прогнозування виникнення уражень серцево-судинної системи у хворих на цироз печінки невірусного походження» укладачів Т.О. Ілащук, І.П. Присяжнюк, О.І. Волошина та ін. із Буковинського державного медичного університету (Чернівці);
- «Спосіб ранньої діагностики розвитку супутньої гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби у пацієнтів з хронічним обструктивним захворюванням легень» укладачів А.Г. Опаріна, О.А. Опаріна, А.В. Тіткової, Н.В. Лаврової із Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України;
- «Спосіб лікування хворих на цироз печінки невірусного походження із ураженням серцево-судинної системи» укладачів В.П. Присяжнюк, О.І. Волошина із Буковинського державного медичного університету (Чернівці);
- «Корекція порушень тромбоцитарного гемостазу у хворих з помірною та м'якою артеріальною гіпертензією на тлі супутнього цукрового діабету» укладачів проф. О.С. Хухліної, І.Б. Горбатюк, Є.І. Шорікова із Буковинського державного медичного університету (Чернівці);
- «Спосіб лікування холестерозу жовчного міхура у хворих із супровідним ожирінням та ішемічною хворобою серця» укладачів проф. О.С. Хухліної, І.Б. Горбатюк, Є.І. Шорікова із Буковинського державного медичного університету (Чернівці);
- «Діагностика ремоделювання судин у хворих на артеріальну гіпертензію із супутнім цукровим діабетом II типу» укладача Є.І. Шорікова із Буковинського державного медичного університету (Чернівці);
- «Профілактика тромботичних ускладнень у хворих на артеріальну гіпертензію в поєднанні з цукровим діабетом 2 типу» укладача Є.І. Шорікова із Буковинського державного медичного університету (Чернівці).

5. Матеріали щодо доцільності видання, поширення та впровадження методичних рекомендацій:

- «Спосіб оптимізації комплексного лікування захворювань внутрішніх органів із застосуванням препаратів кверцетину» укладачів Т.О. Ілащук,

- О.І. Волошина, Т.М. Христинич із Буковинського державного медичного університету (Чернівці);
- «Оптимізація раннього та довготривалого лікування розувастатином у хворих на інфаркт міокарда у поєднанні з неалкогольним стеатогепатитом» укладачів І.М. Скрипника й Т.В. Дубровінської з кафедри внутрішньої медицини № 1 ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» (Полтава);
 - «Прогнозування розвитку атеросклерозу та його ускладнень при коморбідній патології (ожирінні, цукровому діабеті 2 типу, хронічній хворобі нирок, ішемічній хворобі серця)» укладачів В.А. Чернишова, А.О. Несена, В.Ю. Гальчинської, Л.М. Грідасової із ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України» (Харків).

6. Матеріали щодо доцільності планування та виконання науково-дослідних робіт:

- кафедри внутрішньої медицини № 1 Харківського національного медичного університету на тему: «Оптимізувати діагностику та корекцію судинних уражень у хворих на гіпертонічну хворобу у поєднанні з ожирінням на

- основі вивчення функціонального стану ендотелію та генетичних порушень» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.Я. Бабак; відповідальні виконавці — к. мед. н., доц. В.І. Молодан, ст. наук. співр., к. біол. н. Н.В. Ярмиш);
 - кафедри клінічної фармакології Харківського національного медичного університету на тему: «Оптимізувати діагностику ураження органів-мішеней та лікувальну стратегію у пацієнтів з артеріальною гіпертензією молодого віку» (науковий керівник — академік НАМН України, д. мед. н., проф. О.М. Біловол; відповідальний виконавець — д. мед. н., доц. І.І. Князькова);
 - кафедри внутрішньої медицини з ендокринологією ДЗ «Луганський державний медичний університет» МОЗ України на тему: «Клініко-патогенетичні особливості перебігу та лікування соматичної та ендокринної патології у наркозалежних хворих» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Л.Л. Пінський).
- Нині на рецензуванні у Проблемній комісії «Терапія» залишаються матеріали 2 кандидатських і 1 докторської дисертації.

*Підготував В.А. Чернишов,
секретар Проблемної комісії «Терапія»
МОЗ та НАМН України*